

CYBERPRZEMOC

Informacje dla rodziców i nauczycieli w ramach Projektu „CHRONIMY DZIECI”

Cyberprzemoc to inaczej przemoc z użyciem mediów elektronicznych – przede wszystkim Internetu i telefonów komórkowych. Problem ten dotyczy przede wszystkim dzieci i młodzieży. W Polsce doświadcza go ponad połowa młodych internautów!!! Do działań określanych jako cyberprzemoc zalicza się m.in:

- ✓ wyzywanie, straszenie poniżanie kogoś w Internecie lub przy użyciu telefonu,
- ✓ robienie komuś zdjęć lub rejestrowanie filmów bez jego zgody,
- ✓ publikowanie w Internecie lub rozsyłanie telefonem zdjęć, filmów lub tekstów, które kogoś obrażają lub ośmieszają,
- ✓ podszywanie się pod kogoś w Sieci.

Pomimo, że akty cyberprzemocy mogą wyglądać niewinnie, to potrafią wyrządzać bardzo dużą krzywdę.

Formy cyberprzemocy:

Naruszenie wizerunku

Działania:

- Upublicznianie wizerunku, nazwiska, pseudonimu osoby bez zgody, bez wiedzy lub wbrew woli ich właściciela.

Formy:

- Umieszczenie zdjęcia lub filmu przedstawiającego kogoś na stronie internetowej, na blogu, w serwisie społecznościowym itp.
- Rozesłanie zdjęcia przedstawiającego kogoś.
- Naruszenie czci
- Działania:
 - Wszelkie zachowania uwłaczające czyjejs godności, stanowiące przejaw lekceważenia oraz pogardy.
 - Znieważenie drugiej osoby w Internecie lub przy użyciu innych technologii komunikacyjnych.
 - Pomówienie (oszczerstwo) o takie postępowanie lub właściwości, które mogą daną osobę poniżyć w opinii publicznej.
 - Użycie wizerunku osoby w celu jej ośmieszenia, upokorzenia.
 - Wypowiadanie pod adresem pokrzywdzonego znieważających go wulgaryzmów lub epitetów.

Formy:

- Umieszczenie wizerunku osoby w celu jej ośmieszenia np. na stronie internetowej, na blogu, w serwisie społecznościowym, rozesłanie e-mailem lub za pomocą telefonu komórkowego.
- Umieszczanie w Internecie lub przesyłanie drogą e-mailową, przy użyciu komunikatorów, serwisów społecznościowych, za pomocą telefonu komórkowego itp. obrażających kogoś treści i opinii.
- Tworzenie kompromitujących i ośmieszających stron internetowych, blogów, fałszywych kont i profili w serwisach społecznościowych.
- Rozsyłanie drogą e-mailową lub przy pomocy telefonu komórkowego różnego rodzaju kompromitujących materiałów.

Włamania

Działania:

- Włamanie do miejsca w Internecie strzeżonego hasłem lub innym zabezpieczeniem.

Formy:

- Włamania na:
 - konto e-mailowe,
 - profil w serwisie społecznościowym,
 - na bloga,
 - inne miejsce strzeżone hasłem lub innym zabezpieczeniem w celu uzyskania jakichś informacji.
- Włamanie (jak wyżej) oraz wprowadzanie zmian typu: zmiana hasła, dokonanie zmian w treści czy w wyglądzie strony/profilu, dodanie lub usunięcie zdjęć, niszczenie, uszkodzanie.

Groźby

Działania:

- Groźenie komuś popełnieniem przestępstwa (np. pozbawieniem życia) przez Internet.
- Kierowanie do dziecka, za pomocą narzędzi dostępnych w Internecie, gróźb w celu zmuszenia go do określonego działania, w taki sposób, że groźba ta wzbudza obawę, że zostanie popełniona.

Formy:

- Przesyłanie gróźb drogą e-mailową lub za pomocą innych narzędzi dostępnych w Internecie, takich jak czat, komunikatory, forum.
- Groźenie innej osobie przy użyciu Internetu lub telefonu komórkowego stosując słowo, pismo, gest lub inne zachowanie oddziaływujące na psychikę odbiorcy.

Wulgaryzmy

Działania:

- Używanie w Internecie wulgarnych zwrotów (w miejscach dostępnych powszechnie, czyli nie wymagających np. znajomości hasła i logowania się).
- Umieszczenie w Internecie nieprzyzwoitego zdjęcia, rysunku, obrazu (w miejscach dostępnych powszechnie).

Formy:

- Nagminne używanie w Internecie, w miejscach komunikacji wielu osób (np. czat, forum) nieprzyzwoitych słów.
- Umieszczanie w Internecie, w miejscu powszechnie dostępnym zdjęć i obrazów o treści nieprzyzwoitej czy obscenicznej.

Nękanie

Działania:

- Złośliwe niepokojenie jakiejś osoby w celu dokuczenia jej poprzez wykorzystanie Internetu.
- Wielokrotne powtarzanie jakiegoś działania w Internecie skierowanego na jakąś osobę wbrew jej woli.

Formy:

- Wielokrotne wysyłanie komuś w Internecie lub przy użyciu telefonu komórkowego niechcianych lub uprzykrzających informacji, obrazów, linków, itp., zwłaszcza, gdy dokonuje się tego korzystając z różnych form internetowej komunikacji naraz.
- Bardzo częste wysyłanie komuś e-maili i informacji za pomocą komunikatorów, czatów, pomimo wyraźnej niezgody odbiorcy.
- Wpisywanie bardzo dużej ilości niechcianych komentarzy pod zdjęciami czy wypowiedziami danej osoby w Internecie.

AKTY PRAWNE

Cyberprzemoc - Czyny te mogą być zakwalifikowane jako przestępstwa z artykułów:

Art. 190 Kodeksu Karnego (groźba popełnienia przestępstwa),

§ 1. Kto grozi innej osobie popełnieniem przestępstwa na jej szkodę lub szkodę osoby najbliższej, jeżeli groźba wzbudza w zagrożonym uzasadnioną obawę, że będzie spełniona, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

Art. 191 kk (zmuszanie do określonego zachowania),

§ 1. Kto stosuje przemoc wobec osoby lub groźbę bezprawną w celu zmuszenia innej osoby do określonego działania, zaniechania lub znoszenia, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

Art. 202 kk (pornografia),

§ 1. Kto publicznie prezentuje treści pornograficzne w taki sposób, że może to narzucić ich odbiór osobie, która tego sobie nie życzy, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do jednego roku.

Art. 212 kk (zniesławienie),

§ 1. Kto pomawia inną osobę, grupę osób, instytucję, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną nie mającą osobowości prawnej o takie postępowanie lub właściwości, które mogą poniżyć ją w opinii publicznej lub narazić na utratę zaufania potrzebnego dla danego stanowiska, zawodu lub rodzaju działalności, podlega grzywnie, karze ograniczenia albo pozbawienia wolności do roku.

§ 2. Jeżeli sprawca dopuszcza się czynu określonego w § 1 za pomocą środków masowego komunikowania, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

Art. 216 kk (zniewaga),

§ 1. Kto znieważa inną osobę w jej obecności albo choćby pod jej nieobecność, lecz publicznie lub w zamiarze, aby zniewaga do osoby tej dotarła, podlega grzywnie albo karze ograniczenia wolności.

§ 2. Kto znieważa inną osobę za pomocą środków masowego komunikowania, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

§ 3. Jeżeli zniewagę wywołało wyzywające zachowanie się pokrzywdzonego albo jeżeli pokrzywdzony odpowiedział naruszeniem nietykalności cielesnej lub zniewagą wzajemną, sąd może odstąpić od wymierzenia kary.

Art. 267 kk (naruszenie tajemnicy korespondencji),

§ 1. Kto bez uprawnienia uzyskuje informację dla niego nie przeznaczoną, otwierając zamknięte pismo, podłączając się do przewodu służącego do przekazywania informacji lub przełamując elektroniczne, magnetyczne albo inne szczególne jej zabezpieczenie, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

§ 2. Tej samej karze podlega, kto w celu uzyskania informacji, do której nie jest uprawniony, zakłada lub posługuje się urządzeniem podsłuchowym, wizualnym albo innym urządzeniem specjalnym.

§ 3. Tej samej karze podlega, kto inf. uzyskaną w sposób określony w § 1 lub 2 ujawnia innej osobie.

Art. 268 kk (niszczenie informacji, danych informatycznych),

§ 1. Kto, nie będąc do tego uprawnionym, niszczy, uszkadza, usuwa lub zmienia zapis istotnej informacji albo w inny sposób udaremnia lub znacznie utrudnia osobie uprawnionej zapoznanie się z nią, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

§ 2. Jeżeli czyn określony w § 1 dotyczy zapisu na komputerowym nośniku informacji, sprawca podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

§ 3. Kto, dopuszczając się czynu określonego w § 1 lub 2, wyrządza znaczną szkodę majątkową, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

Art. 269 kk (przestępstwa komputerowe, zakłócenia pracy systemu komputerowego),

§ 1. Kto, na komputerowym nośniku informacji, niszczy, uszkadza, usuwa lub zmienia zapis o szczególnym znaczeniu dla obronności kraju, bezpieczeństwa w komunikacji, funkcjonowania administracji rządowej, innego organu państwowego lub administracji samorządowej albo zakłóca lub uniemożliwia automatyczne gromadzenie lub przekazywanie takich informacji, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

§ 2. Tej samej karze podlega, kto dopuszcza się czynu określonego w § 1, niszcząc albo wymieniając nośnik informacji lub niszcząc albo uszkodzając urządzenie służące automatycznemu przetwarzaniu, gromadzeniu lub przesyłaniu informacji. lub jako wykroczenie z art. 107 Kodeksu Wykroczeń (złośliwe nękanie).

Przestępstwa z art. 212 kk (znieśławienie) i 216 kk (zniewaga) ścigane są z oskarżenia prywatnego – skargę można wnieść za pośrednictwem policji (art. 488 kpk).

Opracowała:
Koordynator Projektu „Chronimy Dzieci”
w PG nr 2 w Radomsku mgr Iwona Jaros
we współpracy z koordynatorem Panią Aliną Płaszczyńską